

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

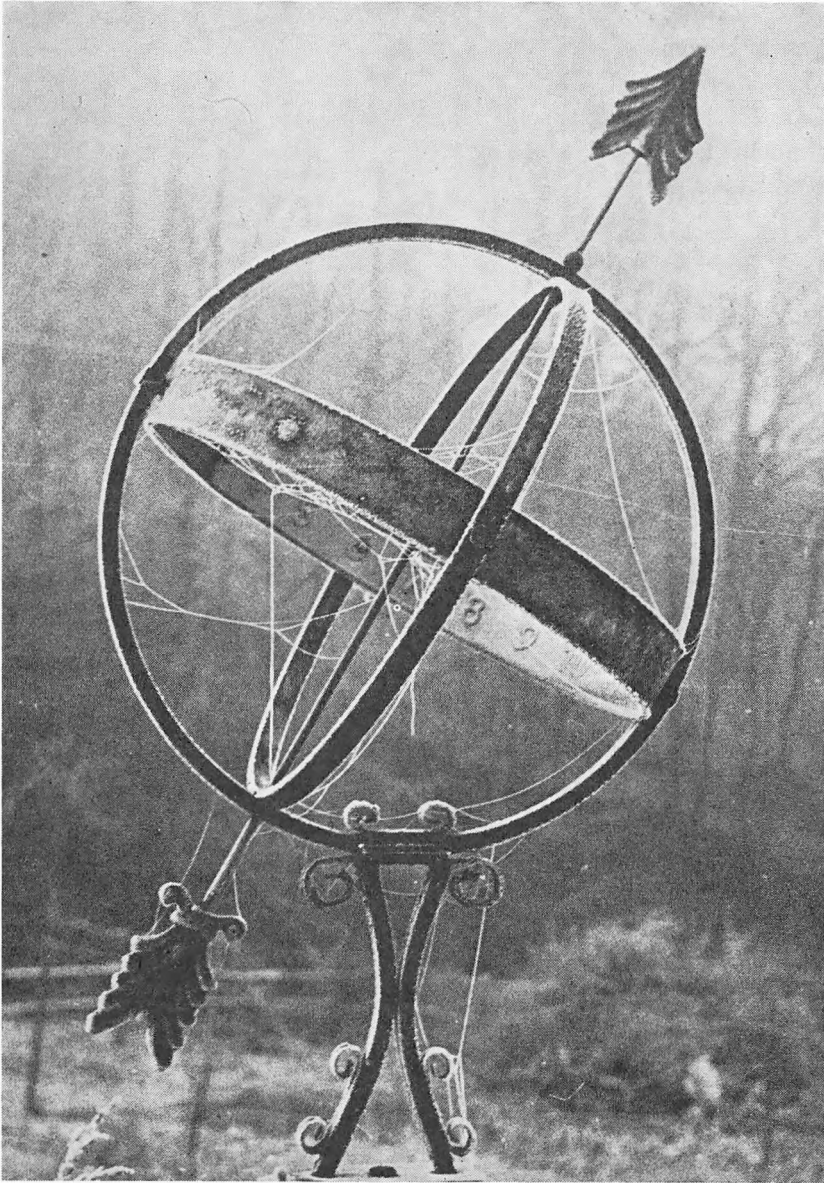
Skolepro

vestergårdsskolen

1973

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Jeg tæller kun de lyse timer

skoleåret 1972-73

Forsiden udført af:

Jørn Birkeholm

Illustrationer:

Hans Peder Nielsen s. 1

A. Møller Hansen s. 4, 17, 18 og 21

Lindekilde s. 7 og 8

en pluralistisk skole?

En af de positive følger af sparebestræbelserne er efter min opfattelse udsættelsen af den foreslåede ny skolelov. For det første, fordi der gennem de seneste år er vedtaget så mange ændringer, at det ikke er nogen skade til, om der bliver bedre tid til at gennemdrøfte dem i praksis og udnytte de muligheder, som allerede findes. For det andet, fordi denne tidsfrist kan vise sig nyttig til fortsatte overvejelser vedrørende en ny lovs indhold. At børn skal *lære* noget i skole, er alle enige om. Når det drejer sig om, *hvad* de skal lære, begynder uenigheden, og tales der om *opdragelse*, bliver det helt galt.

Opdragelse har noget at gøre med, hvad der er rigtigt og forkert, og hvad der er sandhed og løgn. Uden en livsanskuelse, et sæt værdinormer, er der intet grundlag for opdragelse. Den filosofi, som ligger bag en meget udbredt opfattelse i dag, kan stærkt forenklet udtrykkes på følgende måde:

Vi lever i et såkaldt pluralistisk samfund, d.v.s. et samfund, hvor der er mange forskellige livsanskuelser, som alle er lige gode og rigtige. Da skolen er en del af dette samfund, er skolen gammeldags og reaktionær, hvis den påvirker børnene, for de skal selv tage stilling til problemerne og finde ud af, hvad der er rigtigt og forkert, godt og ondt. En lærer må gerne sige, hvad han mener, men han skal vogte sig for, at eleverne kommer til at mene som han, for hans mening er højst sandsynlig forkert. Han må heller ikke stille krav, fordi de krav, han stiller, bygger på nogle forudsætninger, som også kan være forkerte.

Det er en farlig tankegang, fordi den sår mistillid, tvivl og usikkerhed. Den er farlig, fordi læreren kan blive bange for at tage stilling, hvis han har en fornemmelse af, at hans meninger ikke er god latin for tiden, og han vælger derfor en laden-stå-til holdning. For børnene får det den følge, at de ikke får den hjælp til deres holdningsdannelse, som de har brug for, de kommer til at mangle faste holdepunkter i tilværelsen og bliver rodløse og hjælpeløse.

Vist kan der være meget forkert at pege på i fortiden i forholdet mellem forældre og børn og mellem børn og lærere. Men noget tyder på, at vi er i færd med at kaste barnet ud med badevandet i bestræbelserne på at reformere. Den manglende respekt for alle værdier, materielle og menneskelige, som kan iagttages, og ulysten til at rette sig efter regler, der er givet

til fælles bedste, er foruroligende. Den mistænkeliggørelse, som rettes mod alt og alle, er ødelæggende.

Hvis vi vil et samfund, hvor alle kan holde ud at leve, må vi have lov til at tale om pligt og ansvar, men det kan ikke nytte, at vi pålægger børn et ansvar for at vælge, som de ikke er modne til at bære. Medbestemmelsesret kan være et gode, men en misforstået frihedsopfattelse, der giver børn lov til selv at bestemme om både småt og stort, er et onde.

De gamle var klogere end som så, når de sagde, at man skal yde, før man kan nyde, og lære at lyde, før man kan byde.

Det er dyre ord i en sparetid, men det er endnu ikke for sent at bruge dem, og selv om de ikke kommer til at stå i den kommende skolelovs formålsparagraf, var det ingen skade til, om de kom med i bemærkningerne.

Med tak for et godt skoleår og en tak til alle, som vi, der har vort daglige arbejde på skolen, har haft et godt samarbejde med, ønskes elever og forældre en god sommerferie.

Ejlif Salomonsen.

Sp-ere mellem øst og vest

hvorfor lejrskole?

Skønt lejrskole ikke er noget helt nyt begreb, kan der nok stadigvæk være grund til at stille dette spørgsmål.

Fagligt-pædagogisk kan det besvares med, at en virkelig tilegnelse af et stof bedst sker gennem elevernes direkte kontakt med tingene i en helt personlig oplevelse. De fagområder, der har størst udbytte af, at man således flytter undervisningen ud »i marken«, er biologi, geografi og historie; men der er også gevinst at hente for andre fag.

En så saglig begrundelse er imidlertid ikke et fyldestgørende svar på, hvorfor klasselæreren, oftest den samme som dansklæreren, i mange tilfælde melder sig som leder af lejrskolen. En dansklærer må have andre motiver end de faglige, om de end kan være vanskeligere at definere. Det skal dog forsøges her.

For enhver lærer og måske i særlig grad for klasselæreren er det af meget væsentlig betydning at få så nuanceret et billede af hver enkelt elev i klassen som muligt. Det er der rig lejlighed til, når man i 5—6 døgn helt og holdent deler tilværelse med eleverne og ser dem i nye, mere utvungne situationer end de sædvanlige. Det samme gør sig gældende hos den anden part i forholdet, eleverne, som nu stifter bekendtskab med andre egenskaber hos deres lærer end dem, der kommer frem i de daglige situationer i klasseværelset. Indbyrdes bliver klassens elever også i højere grad en enhed, som føler et fællesskab. Kort sagt, man får et mere åbent forhold til hinanden. Nu er det jo ikke nok at være sammen. Hovedsagen ved lejrskoleopholdet er da også, at man har noget at være sammen om. Foruden den fælles op søgen af undervisningsobjekterne på de steder, hvor de hører hjemme i en sammenhæng, oplever man naturen som en enhed, måske karakteristisk netop for den egn, man har valgt til sit lejrskoleophold, undertiden nogle legemlige anstrengelser, og endelig må man sammen bearbejde sit stof i skolestuen. Det viser sig, at en klasse kan arbejde i op til 10—12 timer om dagen, stort set kun afbrudt af spisepauser, og befinde sig vel ved det. Og det er tilfredsstillende for alle deltagere til en forandring at kunne arbejde, uden at tiden deles op i lektioner og stadige skift af fag og emner.

Et lejrskoleophold er på en gang anstrengende og forfriskende, og det efterlader noget ubestemmeligt, men meget positivt, som mærkes i samarbejdet mellem elever og lærere i skoletiden derefter.

Ane Buhr.

eleverne

I slutningen af skoleåret 1971/72 tog 44 elever realeksamen, 10 bestod udvidet teknisk forberedelseseksamen, og i 9. klasse bestod 7 teknisk forberedelseseksamen. Desuden gik henholdsvis 34 og 21 op til de statskontrollede prøver i 9. og 10. klasse. Fra skoleårets slutning blev der udskrevet 3 elever fra 8. og 14 elever fra 9. klasse. Det var sidste gang, elever kunne udskrives fra 8. klasse. Herefter er der 9 års undervisningspligt.

I gymnasiet blev optaget 15 elever fra 3. real og 10 fra 2. real. Ved skoleårets begyndelse var der i skolen 930 elever, og der er tilflyttet og fraflyttet henholdsvis 66 og 72, så elevtallet pr. 1. maj 1973 er 924.

Tilgangen af elever fra skoledistriktets nye kvarterer, Vårkjærparken og Grøfthøj, opvejes af færre børn fra de ældre områder, så elevtallet kun er steget fra 881 ved begyndelsen af skoleåret 1969/70. En medvirkende årsag til stigningen er, at der de to sidste år er kommet en del elever fra Stautrup i realafdelingen.

Ved afslutningen for et år siden uddeltes på skolenævnets foranledning bogpræmier til Bente Jørgensen, Steen Møller og Leif Kruse, mens forældreforeningen gav boggave til Jens Askgaard.

Ved juleafslutningen uddeltes *gårdejer P. Sørensens legat* for flid og god opførsel til Mogens Agersbæk, Kent Nielsen, Dorthe Knudsen, Anna Lise Ølgaard Jensen og Birgit Olesen. Birgitte Andersen, Inge Madsen og Britta Rasmussen fik *Øresparekassens legat*.

Skolens elever fordelte sig d. 1. maj 1973 på følgende klasser:

	antal kl.	elever		antal kl.	elever
1. klasse	5	107	8. klasse	2	36
2. klasse	4	99	9. klasse	2	35
3. klasse	4	90	10. klasse	2	24
4. klasse	4	90	1. real	3	70
5. klasse	4	85	2. real	2	42
6. klasse	3	80	3. real	2	50
7. klasse	3	72	specialkl.	5	44

De fem specialklasser er hjælpeklasser på 2., 3., 5. og 6. klassetrin og en læseklasse på 7. klassetrin. 42 af eleverne i disse klasser er hjemmehørende uden for skolens distrikt.

10. a. 1. række fra venstre: Lars Bruun, Bjarne Pedersen, Jørgen Porse Jensen, Keld Pedersen, Karsten Albrektsen.
 2. række fra venstre: Ole Jensen, Vibeke Madsen, Helle Sørensen, Vibeke Bøssen, Ulla Meilstrup, Karin L. Hansen.
 3. række fra venstre: Carsten Jensen, Søren Nielsen, Peter Vernegreen.

10. b. 1. række fra venstre: Lene Jensen, Birthe Andersen, Maj-Britt Hansen, Mona Cygnel, Lis Lotte Jørgensen.
 2. række fra venstre: Per Ottosen, Inge Møller, Jane Christiansen, Lars Kirkegaard, P. Bønløkke.
 3. række fra venstre: Claus Rasmussen, Ole Riss Mikkelsen, Peter Andersen, Tom Jakobsen.

3. ra
1. række fra venstre: Vibekc Poulsen, Heddy Christiansen, Pia Bloch Jørgensen, Kate N. Nielsen, Birgitte Christensen, Aase Daugaard, Anette Nordholm, Maj-Britt K. Nielsen.
  2. række fra venstre: Margit Andersen, Jørgen Nielsen, Frank Berggreen, Jette Andersen, Jørgen Birkefeldt, Kim Christiansen, Jørn Berggreen, Leon Sørensen, Steen Møller.
  3. række fra venstre: Carsten H. Jensen, Hans Henrik Johnsen, Bjarne K. Mortensen, Leif Simensen, Carsten Magelund, Thorleif Hansen, John Palle Petersen, Hanne Siig.
3. rb
1. række fra venstre: Elsebeth Andersen, Helle Foged, Lilli B. Pedersen, Kate L. Jensen, Ina Laursen, Judith Christensen, Vibeke Henriksen, Karin L. Christensen.
  2. række fra venstre: Ib Wacher, Brian Emmertsen, Martin Jensen, Jette Hansen, Gitte Tolstrup, Bente Petersen, Lone Petersen.
  3. række fra venstre: Lars Faurholt, Jan Andersen, Lars Hansen, Niels Henrik Nielsen, Allan Nielsen, Finn Riel, Allan Emmertsen, Henning U. Petersen.

lærerne i skoleåret 1972/73

Ahrenkiel, J. P. M.	Krog, Birgit
Andersen, Finn Søndergaard	Magelund, Erik
Andersen, Jørgen Lumbye	Matell, Kate
Andersen, Margit	Mikkelsen, Annie
Bak, Jørgen K.	Møller, A. Bischoff
Bech, Grethe	Møller, Frans Ege
Bech, Per Borup	Møller, Niels Ole
Buhr, Ane	Mønster, Bente
Bønløkke, Peter	Nielsen, Wagner
Christoffersen, Kirsten	Olesen, Gudrun
Clausen, Johan	Pedersen, Kaj
Eberholst, Elsebet	Pedersen, Peter
Egebæk, Poul	Pehrsson, Leif
Eriksen, Bent Nørholm	Riis, Jens
Hall, Lissi	Ringgaard, Peer
Hansen, A. Møller	Rud, Arne
Hansen, Margrethe Voss	Salomonsen, Ejlf
Hansen, Mogens Lundgaard	Schmidt, Inge
Haugaard, Elin	Schnack, Kirsten
Heltoft, Inge-Merete	Schrøder, Einar
Heltoft, Vibeke	Skydt-Nielsen, Anni
Holm, Merete	Sørensen, Gert
Jensen, Hans Nymark	Sørensen, Henning
Jensen, Ole K.	Wacher, Ib
Johnsen, Henning	Wegger, Elisabeth
Klitgaard, Inger H.	Lassen, Karen (faglærer)
Kok, Grete Halkær	Haugstrup, Karen (vikar)

Karen Lassen, der tidligere har haft timer i legemsøvelser på skolen, har igen i år haft nogle faste timer, hvilket vi har været glade for, og der er god grund til at sige tak for, at hun stadig vil fortsætte sit arbejde med interessegrupper i volleyball, selv om hun må opgive de faste timer på grund af andet arbejde.

Birgit Overgaard Møller, som har haft orlov et år til videreuddannelse, genoptager efter sommerferien sit arbejde.

Desværre må vi igen i år tage afsked med dygtige og afholdte medarbejdere. Elsebeth Eberholst, som har været ansat siden 1966, følger sin mand til Skagen og har fået arbejde som vikar for en skolepsykolog i vor nordlige landsdel. Karen Haugstrup, der har arbejdet her næsten uafbrudt siden 1966 som vikar for fraværende lærere, har søgt optagelse på seminarium. Hun burde på baggrund af sit arbejde kunne ansættes på dispensation uden eksamen, men sådant lader sig ikke gøre.

skolenævnets virksomhed

Skolenævnet har nu fungeret i tre år og er nu ved at få et godt indblik i skolens hele funktion, en moderne skole er jo en ret kompliceret affære, som det tager lang tid at blive dus med.

I det forløbne år har skolenævnet også haft mange opgaver. Jeg må atter fremhæve det centrale i et skolenævns funktion, nemlig tilsynet med undervisningen og formidlingen af samarbejdet mellem skole og hjem. Skulle nogle forældre være utilfredse med dette samarbejde, skal der her siges, at det ikke skyldes skolens lærere. Fra den side har der været vist meget initiativ til samarbejde, skolenævnet har løbende fulgt dette og har selv arrangeret samarbejds møder.

Sidst i januar foranstaltede skolenævnet, i nært samarbejde med lærerne, et stort forældremøde, hvor folketingsmand Ole Samuelsen indledte med en gennemgang af den nye skolereform. Efter Samuelsens indledning udspandt der sig en livlig diskussion, desværre var en meget lille del af forældre-kredsen mødt op. Men skolenævnet vil dog ikke af den grund ophøre med at lave lignende arrangementer. Man skulle måske rette spørgsmål ud til forældrene om, hvilke emner man gerne vil have til debat? Skolenævnet savner refleksioner fra forældrekredsen.

Hvad har skolenævnet ellers beskæftiget sig med i det forløbne år — ja, det er mange ting, såsom trafikproblemer, børnehaveklasser, kunst på skolen, skolegårdsproblemer m.m. Om det sidste skrev vi i sidste årsskrift, at der efter sommerferien ville være synlige tegn. Det samme kan vi gøre i år. Sidste sommer opstillede en kreds af forældre et par legestativer og fik malet »hopmænd« i skolegården, dette blev vældig godt modtaget af børnene. I år har vi en »større ting« på programmet, vi har nemlig fået tildelt en af Århus Sporvejes udrangerede sporvogne. Netop da dette skrives, arbejdes der med den praktiske løsning af spørgsmålet. Skolenævnet håber, sporvognen i skolegården bliver til glæde for børnene.

Oprettelse af børnehaveklasser på vor skole er endnu ikke fuldt afklaret, nævnet og lærerrådet har dog haft et projekt til udtalelse. Man tænker sig en to-klaset bygning rejst umiddelbart foran skolen, ud mod Nordbyvej. Næsten en million kroner vil dette projekt koste. Som almindelig skatteborger synes man, at det lyder voldsomt, og skolenævnet har da også gjort bemærkninger til prisen.

Århus kommune køber hvert år for et anseligt beløb kunst, og man har nu

en samling, som er tilbudt skolerne. Skolenævnet har udvalgt forskellige eksemplarer og indsendt ansøgning om at få disse ud på skolen, dette vil sikkert ske i nær fremtid.

Trafikproblemerne har vi ikke formået at løse, og vi må derfor være glade for det store arbejde, der udføres af skolepatruljerne. Skolenævnet har deltaget i flere møder med det samlede skolevæsen, ligesom vi også var med til lærernes pædagogiske dag fornylig. Dette er en mægtig god ting, idet man her har lejlighed til at være med i vurderingen af den egentlige undervisningstilrettelægning. Synd, at ikke flere forældre er med til dette.

Årsskriftet kunne sagtens fyldes med stof fra skolenævnet, men vi skal hermed slutte med en tak til alle forældre, der har medvirket ved positivt arbejde for skolen. En tak for deres indsats til alle lærerne, inspektøren og alle øvrige ansatte ved skolen.

På skolenævnets vegne
Hans Nielsen,
formand.

børnehaveklassebygning m. m.

Ifølge indhentede oplysninger må det nu betragtes som afgjort, at der i løbet af det kommende skoleår opføres en børnehaveklassebygning med plads til to klasser ad gangen, altså fire ialt, til højre for indkørslen fra Nordbyvej. Vi finder ikke placeringen god, bl. å. er vi bange for, at børnene i børnehaveklasserne, som får legeplads lige uden for skolekøkkenerne, vil komme til at forstyrre arbejdet både der og i klasserne oven over. Et forslag om at anbringe bygningen på arealet bag skolen i nærheden af Købmands-skolen, hvor der ingen gener ville opstå, har ikke kunnet imødekommes.

For to år siden skrev skolenævnets formand, at der var mulighed for at få indrettet en kantine i det rømmede civilforsvarslokale i nordøstfløjens kælder. Planen er kun kommet til papiret, og det samme gælder et forslag om at indrette skolebibliotek i lokalet, hvorved der blev mulighed for udvidelse af lærerværelset, hvor der længe har været særdeles trange pladsforhold. Tilbygning af en ny fløj mellem de to nordlige ville kunne løse mange af vore pladsproblemer, men riget — og kommunen — fattes som bekendt penge, hvorfor vi stadig må væbne os med tålmodighed.

om deletimer, integration, special- og støtteundervisning

I sparebestræbelsernes kølvand er fulgt en nedskæring af deletimernes antal fra næste skoleårs begyndelse.

At en klasse har deletimer betyder, at læreren i nogle af timerne kun underviser den ene halvdel af klassen, mens den øvrige halvdel undervises et tilsvarende antal timer på andre tidspunkter. Jo flere deletimer en klasse har i et fag, des færre timer er hele klassen samlet i faget.

Deletimer i dansk og regning på de laveste klassetrin har været tilladt i mere end en halv snes år, og der har været almindelig enighed om, at de har givet lærerne stærkt forbedrede muligheder for at lære de enkelte børn at kende, for at opdage deres eventuelle særlige vanskeligheder og for at kunne overkomme at sætte ind på at hjælpe dem over vanskelighederne, sådan at man kun behøver at henvise et mindre antal til specialundervisning.

Som følge af de gode erfaringer er der senere givet tilladelse til at benytte deletimer ved begyndelsen af undervisningen i fremmede sprog. I stedet for deletimer har vi her på skolen i nogle år anvendt en støttelærerordning, sådan at der i klassen har været to lærere i det tilladte antal deletimer. Klassen har i disse tilfælde derfor ikke været delt. Til fordel for denne ordning taler flere ting, bl. a. det nære samarbejde, som de to lærere naturligt kommer i, mulighed for en arbejdsfordeling, hvor hver af de to kan få brug for sin særlige viden eller særlige færdigheder, og at to måske tidligere end én konstaterer vanskeligheder og problemer hos børnene.

Efter de nye regler skal deletimernes antal nu gradueres efter elevtallet, som det fremgår af nedenstående oversigt:

Klasse- trin	Fag	Elevtal										
		18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
1.	Dansk	1	1	2	2	3	3	3	3	4	4	5
	Regning ...	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
2.	Dansk	1	1	1	1	2	2	3	3	3	3	4
	Regning ...	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2
5.	Engelsk ...	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
7.	Tysk	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
	Dansk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

I de seneste år har der rejst sig en stemning for i videst muligt omfang at undgå udskillelse af elever til specialundervisning i hjælpeklasser, læseklasser, syns- og høreklasser, klasser for bevægehæmmede og for meget svagt begavede. Af flere grunde ønsker mange, at disse børn skal forblive i deres klasse for ikke at blive rykket ud af deres naturlige miljø og måske føle sig sat udenfor, ja, i nogle tilfælde måske flyttes til en anden skole, hvor de ikke føler sig hjemme. Denne integrationstanke har også fremgang i vor kommune og ytrer sig i begrænsning af oprettelse af specialklasser. Og er der ikke plads i specialklasser, er børnene jo nødt til at blive, hvor de er. Nogle af betingelserne for, at dette ikke begrænser børnenes muligheder, er: 1) at lærerne accepterer en større spredning i klassen, 2) at de er i stand til at undervise børn med vidt forskellige forudsætninger, 3) en stærkt differentieret undervisning, der tilgodeser hvert enkelt barns niveau, hvorved klasseundervisning gøres vanskelig eller umulig, 4) et lavere antal elever i klassen og 5) støtteundervisning (specialundervisning) i et større eller mindre antal timer. Ikke alle disse betingelser er opfyldt.

Støtteundervisning gives som enetimer eller på hold og medfører, at eleven i disse timer må forlade sin klasse. På skolens timeplan er der i år afsat 10 timer til undervisning på regnehold og 34 timer til danskhold, og der er på disse hold givet støtteundervisning i regning til 19 elever og i dansk til 37.

I næste skoleår gives al støtteundervisning i dansk i en såkaldt læseklínik — et speciallokale i kælderetagen — af tre lærerinder, der får ialt 35 timer til denne undervisning. Fordelen ved læseklínikken, der skal være i brug i alle timerne hver dag, er bl. a., at eleverne kan få undervisning her i deres dansktimer, og de behøver ikke som tidligere at skulle forlade klassen i andre fags timer, hvilket de ofte har været meget kede af.

Støtteundervisning — i reglen som enetimer — gives også til udenlandske elever, hvoraf skolen i øjeblikket har 8.

I de undersøgelser og afgørelser, som skal træffes, når det drejer sig om specialundervisning, deltager skolepsykologen, Johs. Lind Andersen, inspektør for hjælpeklasserne, Myrla Laursen, konsulenterne for specialundervisning, Birgit Haaning og Sv. Aa. Fisker Sørensen, konsulent for læseklasserne, Johs. Pedersen, mens inspektør for specialundervisning, E. Jepsen, yder bistand til synshæmmede, og tale- og hørelærer Niels Legaard har timer med de elever, der har talebesvær. Også skolelægen og skoleoverlægen kan blive inddraget i arbejdet på dette felt.

noget om skolebiblioteket

Skolebiblioteket eller mediateket, som det også kaldes, har i de sidste år indtaget en stadig vigtigere plads i undervisningssituationen. Anvendelsen af et nyt ord i forbindelse med et gammel kendt begreb skyldes, at biblioteket i skolen fra at være et sted, hvor man »kun« lånte bøger, er i færd med at udvikle sig til at blive et center, hvor stort set alt materiale til undervisningsbrug, bortset fra taskebøger og hæfter, findes. Hvad der henregnes til mediatekmaterialer, nævnes i Heinesens lovforslag kap. 2, § 17: »I skolebibliotekerne indgår de af skolens materialer, der kan katalogiseres efter et fælles system, og de fremføringsapparater, der knytter sig dertil«. I et cirkulære af 14/4-70 nævnes præcis, hvilke materialer der skal katalogiseres efter et fælles system: dias og billedbånd (lysbilleder), film, transparenter, materialer til floneltavler, lydbånd, kunstreproduktioner, grammofoonplader, plancher og bøger.

Men hvad enten man vælger at bruge den gammelkendte betegnelse, skolebibliotek, eller den nye, mediatek, er meningen ikke til at tage fejl af: Skolebiblioteket skal være en serviceinstitution for skolens elever og lærere. Man opdeler bogbestanden på skolebiblioteket i skønlitteratur og faglitteratur. Begge former for bøger bruges i undervisningen.

Udover taskebøger (regnebøger, læsebøger o. lign.) er der i undervisningen brug for bøger, hvorfra der kan hentes oplysninger til opgaver, som hele klassen arbejder med, bøger, der i undervisningen fungerer som grundbøger. For at gøre undervisningen praktisk overkommelig at organisere, skal grundbøgerne kunne omdeles i et eksemplar til hver elev. Grundbøgerne skal levere oplysninger til enkelte opgaver eller emner, og der er derfor kun brug for dem i en kortere periode af et skoleår, derved bliver grundbøgerne ledige til brug for andre klasser. Sådanne grundbøger er samlet i *klassesæt*, hvoraf der på skolen findes en del.

Nogle klassesæt benyttes kun i en kort periode af skoleåret, og anskaffelse af sådanne klassesæt til skolen ville være en dårlig investering. Man behøver dog ikke at afskrive benyttelsen af en sådan speciallitteratur, idet den indkøbes til fællessamlingen for Århus kommunes skolebiblioteker, hvorfra den kan hjemlånes i kortere eller længere perioder. På lignende måde kan fællessamlingen levere supplerende materialer i form af grammofoonplader, transparenter og dias.

En særlig afdeling inden for fællessamlingen er *båndcentralen*, hvorfra skoleradioens udsendelser kan hjemlånes til skolen. Desværre forbyder ophavsretloven en lignende ordning med fjernsynsudsendelser og bøger indtalt på bånd, som anvendes i forbindelse med undervisning af læseretarderede børn. Så disse problemer må skolen selv klare.

Endnu et par institutioner, som skolebiblioteket eller mediateket trækker på i sit forsøg på at skaffe velegnet undervisningsmateriale, bør nævnes.

Folkebiblioteket, som via fællessamlingen efterkommer ønsker fra skolerne om lån af enkelte bøger og fremskaffelse af mere speciel litteratur.

Skolecentralen, som har til formål at drive oplysningsvirksomhed og samle undervisningsmaterialer. På skolecentralen kan man gøre sig bekendt med de nye undervisningssystemer, ligesom materialerne kan hjemlånes gennem skolebiblioteket til gennemsyn for lærere og skolenævn i forbindelse med anskaffelse af nye lærebogssystemer eller som supplement til undervisningen. Det er klart, at en udbygning af skolebiblioteket til et mediatek kræver en ganske ny indstilling til lokaleforholdene. Mange skoler — også Vestergårdsskolen — har mediatek-samlingen anbragt spredt på skolen, i bibliotek, gangskabe og tilfældige rum.

På Vestergårdsskolens ønskeseddel har der gennem flere år stået »indretning af mediatek«, et mediatek, hvor elever, lærere og bibliotekar kan arbejde side om side i selve boglokalet eller i tilstødende pædagogiske arbejdsværksteder — enten med at søge oplysninger til emner eller med at fremstille materialer til løsning af arbejdsopgaver, og hvor eleverne selv eller under lærerens og bibliotekarens vejledning kan finde de nødvendige fagbøger eller spændende børne- og ungdomsbøger. Et mediatek, hvor eleverne kan lide at være og er vant til at komme som et naturligt indslag i deres daglige arbejde.

Inge-Merete Heltoft.

sundhedsplejen

I august 1972 — fra dette skoleårs begyndelse — trådte en ny skolelægeordning i kraft. Skolelægetilsynet omfatter efter denne kun elever i den undervisningspligtige alder. Desuden undersøges eleverne i børnehaveklasserne.

Efter den nye lov bliver der foretaget 5 ordinære undersøgelser i skoletiden, nemlig af eleverne i børnehaveklassen, i 1., 2. og 5. klasse samt i den klasse efter hvilken undervisningspligten ophører, 9. klasse eller 2. realklasse. Undersøgelsen foregår nogenlunde som hidtil, men skolelægen får nu bedre mulighed for at tage sig af de elever, der har behov for en dyberegående undersøgelse og rådgivning.

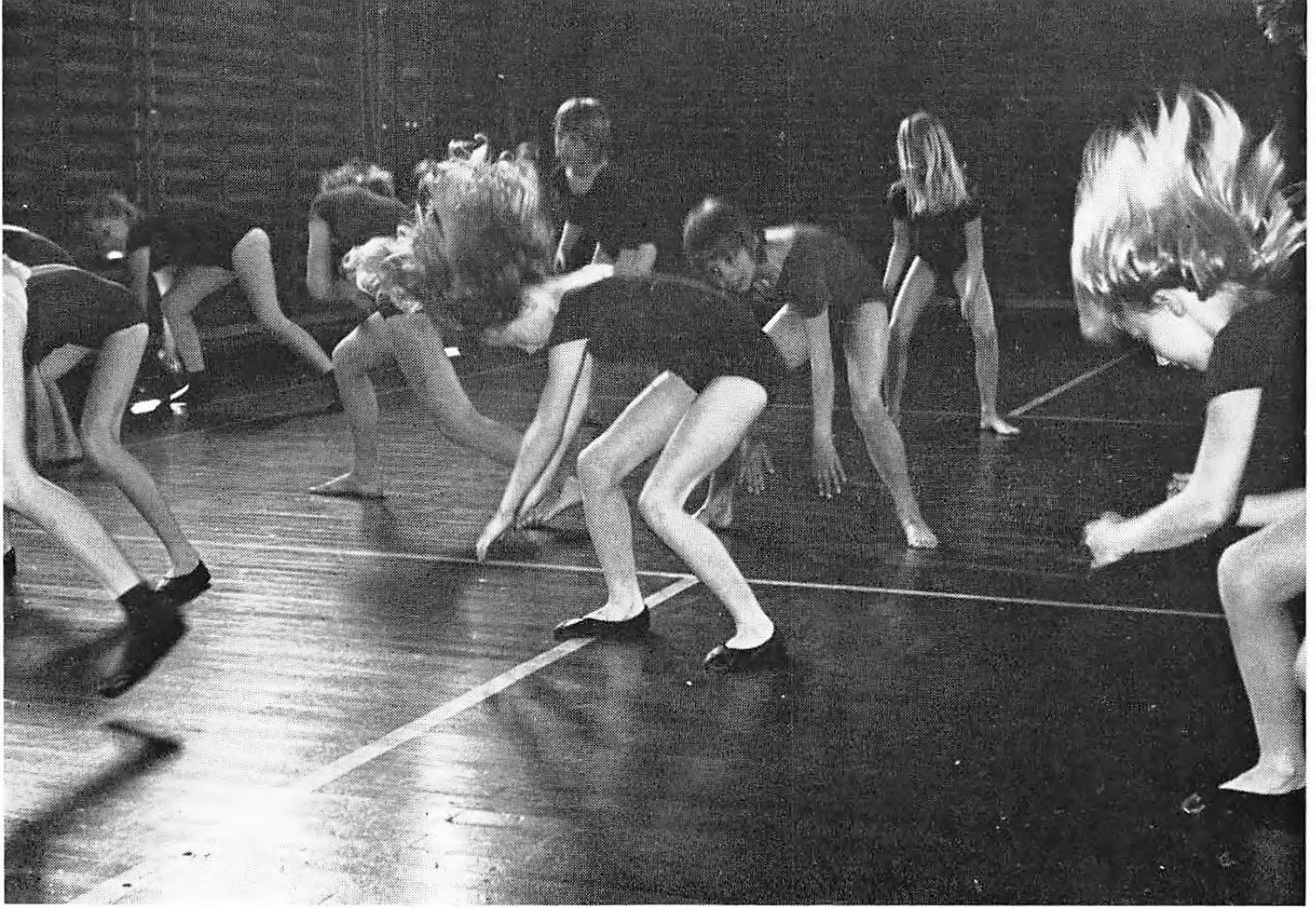
Ved den almindelige undersøgelse af eleven lægges megen vægt på syns- og høreprøven. Hørelsen kan ofte være forbigående nedsat, og en lettere høre-nedsættelse vil derfor i første omgang medføre en senere kontrolundersøgelse hos skolelægen. Er der også denne gang høre-nedsættelse af betydning, henvises eleven til ørelæge eller egen læge. Der kan i den forbindelse være grund til at pege på, at skolelægens opgave alene er at undersøge og vejlede, ikke at behandle. Findes behandlingskrævende lidelser hos eleven, skal han henvises til hjemmets læge.

Andre vigtige punkter er undersøgelse af ryggen. Holdningen er ofte mindre god, ligesom andre rygdeformiteter kan forekomme.

I programmet indgår også en årlig undersøgelse for tuberculose, i de små klasser med moroplaster, i 7. klasse med mantoux (lille indsprøjtning i huden på venstre underarm). De tuberculinnegative i 7. klasse bliver tilbudt vaccination mod tuberculose, idet det navnlig ved udgangen af skolen er vigtigt, at eleverne er tuberculinpositive, da de i højere grad kan blive udsat for smitte.

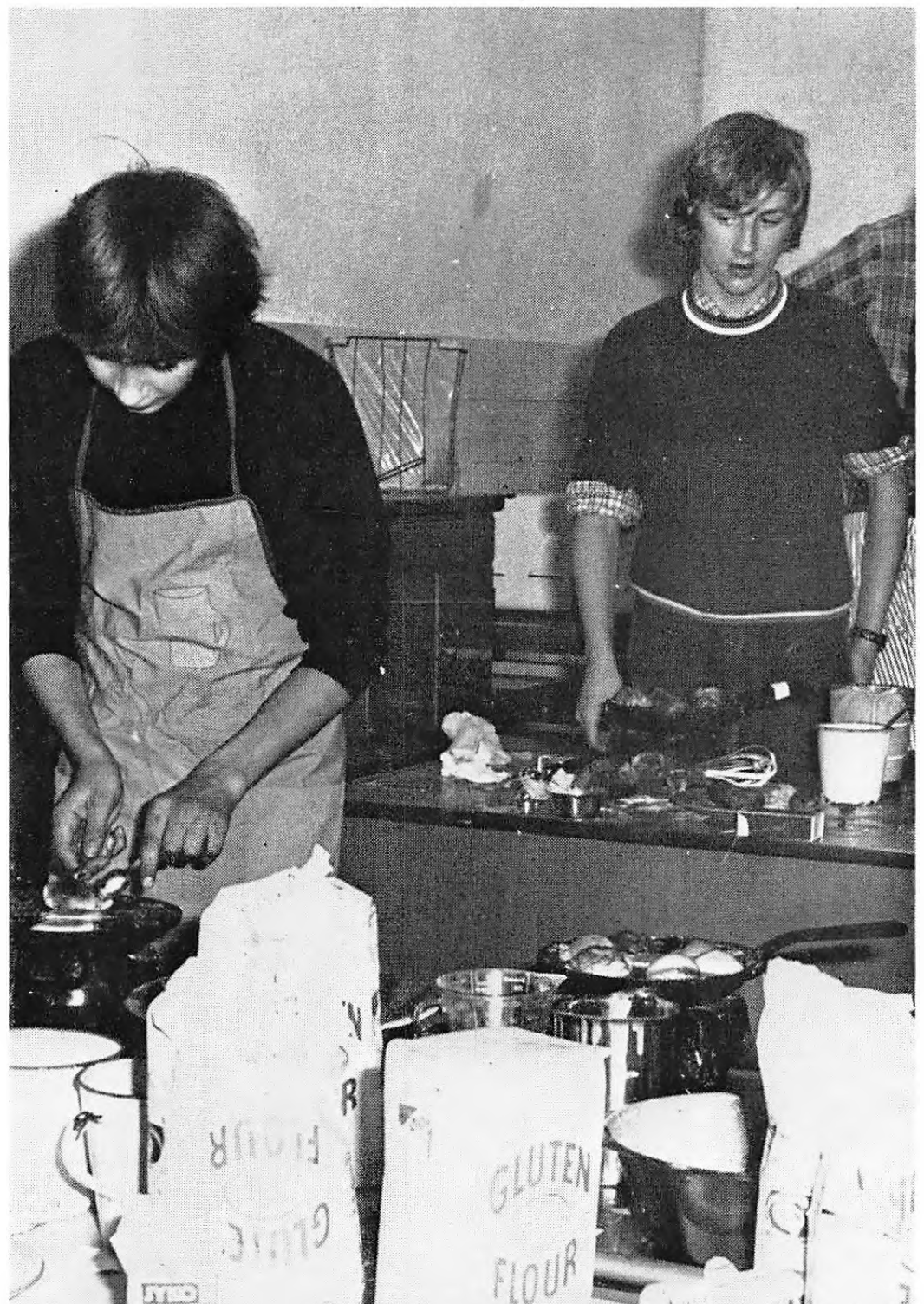
Elevernes ernæringstilstand vurderes altid i forhold til deres individuelle type og bygning, og ved mindre afvigelser i retning af undervægt og overvægt gives kostvejledning. Ved større afvigelser henvises til egen læge.

Ingen elev i den undervisningspligtige alder og i børnehaveklasserne kan unddrage sig skolelægetilsynet, med mindre det kan godtgøres, at eleven undersøges i tilsvarende omfang af en anden læge. Eleven skal i så fald ved hvert skoleårs begyndelse fremvise et af den pågældende læge udfyldt helbreds-kort, som svarer til skolelægens. Det skal lige anføres, at undersøgelse hos en anden læge ikke betales af skolevæsenet.

3. klasse i aktion

Da bager æbleskiver

Fastelavn er mit navn ...

En meget stor hjælp har skolelægen af sundhedsplejersken. Denne foretager syns-, høre- og tuberculinprøver, samt måler og vejer eleverne i 3., 4., 6. og 7. klasse. Finder sundhedsplejersken afvigelser i disse forhold, henvises eleven til nærmere undersøgelse hos skolelægen sammen med de elever, forældrene ønsker undersøgt nærmere af en eller anden grund. Særligt tilsyn føres med elever, der får specialundervisning samt elever med forskellige handicap. Som det ses, er skolelægens arbejde blevet mere behovspræget. Foruden at tage sig af det rent fysiske, er der blevet betydelig bedre mulighed for at tage sig af de psykiske og sociale forhold, som mere og mere er trådt i forgrunden. Også på dette område er sundhedsplejersken en uvurderlig hjælp, idet hun kender mange af eleverne og hjemmene i forvejen og derfor er en nøglefaktor i kontakten til forældrene.

Forældrene får som tidligere en indbydelse til at overvære undersøgelsen, og vi ser meget gerne, at forældrene efterkommer den, da vi finder, det er vigtigt, at skolelægen og sundhedsplejersken får talt med dem, og det kunne da også være, at forældrene gerne ville tale med os. Dette kan dog også klares pr. telefon, hvis Deres børn ikke sætter pris på, at De kommer på undersøgelsesdagen.

1. januar 1973 tiltrådte jeg som skolelæge, så der er altså tale om både en ny lov og en ny læge. Jeg vil derfor gerne benytte lejligheden til at sige tak for det gode samarbejde, jeg allerede i disse få måneder har oplevet både med forældrene og lærerkræfterne.

Annemarie Fabild.

elevrådet

Elevrådets arbejde har gået sin gang regelmæssigt i dette skoleår, men eleverne har forholdt sig alt for passive.

I april indsendte vi en ansøgning om indeordning hele skoleåret, for de tre ældste klassetrin. Det blev vedtaget, efter at det var blevet taget op i skolenævnet og i lærerrådet.

Vi vil gerne anmode eleverne om at gå lidt mere aktivt ind for elevrådet næste skoleår, ellers bliver det svært at få udrettet noget. Elevrådet er jo til for eleverne. Derfor så vær lidt mere interesserede næste år. Rigtig god sommerferie.

Birthe Vium,
elevrådsformand.

orientering og kontakt

For at et barn skal kunne få det bedst mulige udbytte af sin skolegang, er det nødvendigt, at hjem og skole har et rimeligt kendskab til hinanden. En lang række oplysninger må udveksles om småt og stort, og en personlig kontakt må etableres, for at barnet ikke skal blive en kastebold mellem to parter, som måske er uden kendskab til og forståelse for hinandens synspunkter.

At det er skolen, som tager initiativ til kontakten, fritager på ingen måde forældrene for deres forpligtelse til så godt som muligt at følge opmærksomt med i barnets skoleforhold og aktivt støtte skolens arbejde — ikke for skolens, men for barnets skyld.

Forældrenes ret til at træffe den endelige afgørelse om valg af 8.—10. kl. eller realafdeling og om deltagelse i valgfri fag stiller krav ikke alene til skolens vejledning, men også til forældrenes evne til at vurdere deres barns muligheder.

Ifølge de »Bestemmelser vedrørende meddelelser til hjemmene om elevernes faglige standpunkt, arbejdsform og trivsel i skolen«, som skolekommissionen har vedtaget, og hvor enkelte detaljer er fastsat af skolen, skal hjemmene orienteres to gange årligt på alle klassetrin.

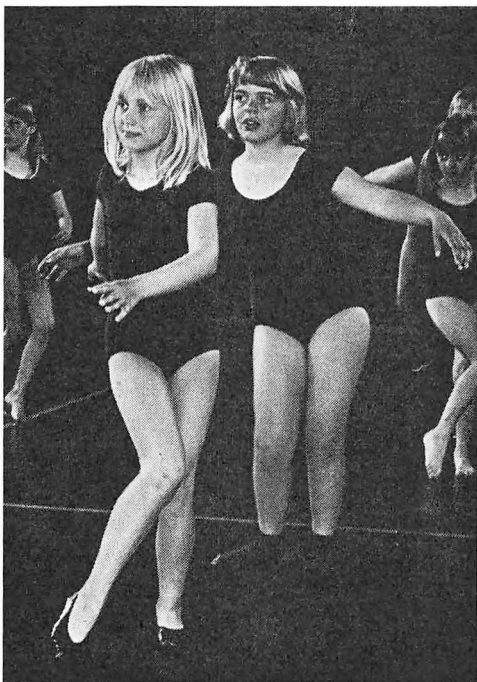
På 1.—5. klassetrin kan klassens lærere bestemme, om orienteringen skal være mundtlig eller skriftlig, og i langt de fleste klasser har man i år foretrukket den mundtlige form begge gange. I 6. klasserne kan den første orientering være skriftlig eller mundtlig, den anden skal være skriftlig, og i 7. klasserne skal den første være skriftlig og den anden mundtlig. På 8.—10. klassetrin gives der to terminskarakterer og en årskarakter, og der har desuden i alle disse klasser været afholdt forældrekonversationer.

Som det fremgår af ovenstående, har alle forældre en chance for personligt at drøfte alle spørgsmål vedrørende børnenes skoleforhold, som de eller lærerne ønsker. Desværre benytter ikke alle sig heraf, og der er desværre også nogle forældre, som tilsyneladende ikke magter at få deres børn til at passe skolen eller skolearbejdet på tilfredsstillende måde. Forsømmelsestal på 40—50 dage på et år kan godt give anledning til bekymring og går ikke upåttalt hen. Hvad der er værre, er imidlertid en ikke ubetydelig passivitet i timerne og manglende udførelse af pålagt hjemmearbejde for slet ikke at tale om nogle elevers grove opførsel i visse fag og timer.

Der udfoldes fra skolens side en god portion anstrengelse for at komme disse former for uvæsen til livs; men der kan nok være grund til at appellere til forældrenes medvirken i større omfang, da vi er overbevist om, at det store flertal er enig med os om, at det at stille krav og forlange dem opfyldt er et nødvendigt gode.

Om de øvrige muligheder for kontakt, som skolen giver, dette, at der har været afholdt gode og godt besøgte forældremøder i over en tredjedel af klasserne, at forældredagene i januar-marts i 1.—5. klasserne gav særdeles godt besøg i adskillige klasser, mindre godt i andre og meget ringe i enkelte. Vanskeligheder med at komme på skolen i undervisningstiden er formentlig en del af forklaringen på ringe fremmøde.

Eksempler på godt samarbejde var de fornøjelige »julestuer«, som forældre og lærere arrangerede med overvældende tilslutning.

Glade piger

fortsat orientering

- * På lejrskole i efteråret var 8b, Tranum klit, 9a, Løgumkloster, og 1ra, Falköping.
- * 3ra var i Østrig i påsken, og 2rb tager til England i sommer.
- * 9., 10. og 3r-klasserne var i erhvervspraktik en uge i tiden mellem efterårs- og juleferien.
- * Mange elever har deltaget i idrætsstævner: pigerne nåede finalen i volleyball, de store drenge vandt pokal i håndbold, og bordtennisspillere blev bedste skolehold i Århus.
- * Talløse idræts- og svømmemærker af alle grader er erhvervet i årets løb.
- * 61 elever fra 6. klasserne deltog i cyklistprøve, 11 bestod.
- * Forfatteren J. Bech Nygaard holdt i dec. foredrag om meningsdannelse for elever fra 10. årgang, og der udveksledes meninger.
- * Sp-erne var på udflugt til Lübeck i okt. sammen med kammerater fra andre skoler.
- * I samme måned gav »Svalegangen« forestilling i gymnastiksalen.
- * En norsk rejselærer har besøgt 8. kl./1r, og en ung studerende fra Senegal har på engelsk fortalt om sit hjemland for både store og små.
- * Skolefester blev med succes holdt på skolen d. 27. og 28. febr. Flere klasser optrådte, og der festedes i gymnastiksalene.
- * 1. klasserne og deres lærere holdt fælles fastelavnsfest.
- * To tidligere elever, Claus Nielsen og Henning Worm, har ledet interessegruppe i skak, og spillere deltog med hæder i turnering.
- * 9a bagte en dag i marts over 3.000 æbleskiver, som blev solgt til fordel for Vietnam-indsamlingen, hvortil der blev sendt godt 1100 kroner.
- * En lang række klasser har været på ekskursioner med besøg på Kunstmuseet, Moesgård, Noldemuseet, Den gamle By, brandstationen, rådhuset, en bondegård, FDB's fabrikker, Teknologisk Institut, Sostrup slot, Ålsø kirke, skoleskoven m. fl. steder.
- * Til skolens egen fordeling har vi i 1973/74 31.620 kr. til brug på lejrskoler og ekskursioner. De fleste af pengene, ca. 25.500 kr., vil blive anvendt til lejrskoleophold for 6 klasser.
- * Dakbjerg, som i 1948 blev overtaget af Viby kommune, og hvis benyttelse som feriekoloni, lejrskole, weekend-hytte m.m. siden har været varetaget af lokale kræfter, overgår i den nærmeste fremtid til skolevæsenets administration, hvorefter andre end Viby-børn får mulighed for at benytte den.
- * Et meget stort antal poser med idrætstøj og -sko opbevares på skolen og ønskes gerne afhentet. Kom og se.

skoleåret 1972/73

De skriftlige prøver, som fastsættes af undervisningsministeriet, fandt sted 2.—8., 16. og 17. maj, mens prøverne i 8. kl. og 1. real afholdtes 4.—6. juni.

De fag, hvori der holdes skriftlige prøver, er dansk, matematik og regning, engelsk, maskinskrivning og regnskabsføring.

De mundtlige prøver til realeksamen, teknisk og udvidet teknisk forberedelseeksamen samt statskontrolleret prøve efter 9. og 10. skoleår foregår 29. maj—15. juni og årsprøver i 8. kl. og 2. real 14.—20. juni.

Til realeksamen udgår mundtlige prøver i dansk, matematik, geografi og biologi, og i 10. kl. udgår matematik til udvidet teknisk forberedelseeksamen. I enkelte valgfrie fag var ingen elever tilmeldt. Undervisningsministeriet har i år kun beskikket censor i historie til realeksamen.

sidste skoledag

er torsdag d. 21. juni. Alle bøger, der skal afleveres, skal være viskede rene og brugerens navn stå i hver bog.

afslutning

Mandag d. 18. juni kl. 19,30 i morgensangsalen for afgangsklasserne. Der fortsættes i gymnastiksalene.

Fredag d. 22. juni kl. 8,00 møder eleverne i 1.—5. klasserne i deres klasseværelser og samles i morgensangsalen kl. 8,30.

Kl. 9,00 møder eleverne i 6., 7., 8., 1. og 2. real i klasseværelserne og i morgensangsalen kl. 9,30.

det nye skoleår

begynder mandag d. 13. august.

kl. 8,00 lærermøde

kl. 9,00 møder: 2. klasserne

3. »

5. »

6. » (undtagen 6e) og endvidere 1rb.

kl. 10,00 møder: 4. klasserne, 6e, 7. klasserne og de øvrige ældre elever (undtagen 1rb).

kl. 11,00 møder de nye 1. klasser.

om skolevæsenet

skolekommissionens

formand: rådmand Th. Simonsen, Århus rådhus,
tlf. 13 20 00

skoledirektør: Svend Aage Rasmussen, Skolevæsenets kontor,
Frederiksgade 79, Århus C., tlf. 13 63 22

Vestergårdsskolens

skolenævn: elektriker Hans Nielsen, formand,
Vestergårdsvej 25, tlf. 14 16 38
driftsingeniør Poul Rasmussen,
Krabbesholmsallé 3
fru Karen Lassen, Solbakkevej 5
fru Hanne Skærbæk Nielsen, Stenkildevej 33
entreprenør Frode Pedersen, Lykkesholmsallé 78
valgt af byrådet

VESTERGÅRDSSKOLEN

skoleinspektør E. Salomonsen, træffes daglig kl. 12,15—13,15,
tlf. 14 10 60

viceinspektør Per Borup Bech, tlf. 14 11 01

viceinspektør E. Schrøder, tlf. 14 18 82

lærerrådsformand Inge-Merete Heltoft

skolebibliotekar Jens Riis

lærerværelset, tlf. 14 11 01, kun i frikvartererne

skolesekretær Eli Hauschildt og Sonja Leth

skolepsykolog Johs. Lind Andersen træffes på skolen mandag kl. 8—9

skolebetjent G. Jespersen, tlf. 14 46 82

lægeværelset, tlf. 14 18 85, skolelæge Annemarie Fabild efter aftale

sundhedsplejerske Ruth Thorsen, mandag og torsdag kl. 9—12

tandklinikken, tlf. 14 18 85, daglig kl. 8—15. Klinikleder Else Søndergaard.

Børnetandlæger: Elisabeth Højensgaard og Tove Hovmand-Olsen. Regule-

ringstandlæge: Steen Rølling. Klinikassistenter: Lillian Larsen, Lizzie Krogh
Petersen og Britta Hjort Jensen.